

а съ богословия та съединявали и философия та: учени ти богословци гледали да основътъ правила (догмати) за католическа та вѣра нѣ само върху евангелие то, нѣ и върху философски ти доказателства; за обрасци на философия та служили за тѣхъ повечето съчинения та на Аристотеля прѣведени на латинский. Срѣднѣвѣковни ти учени се нарекли *схоластици* и *доктори* (което ште рече »учений«). Въ философски ти си тълкования схоластици ти не били всякога съгласни помежду си; оттова станало обичай да повдигатъ явни прѣспирни (диспути); който билъ по-сладкодуменъ и по-налучливъ, който за въ полза на своето мнѣние могълъ да приведе повече примѣри отъ свещеното писание, отъ съчинения та на свети отци и отъ философски ти книги, той бивалъ побѣдителъ. Нѣ ако нѣкой отъ учени ти се рѣшавалъ да говори или да пише нѣшто срешта папа та или срешта духовенство то, него на часъ тѣ наричали еретикъ, ако и да билъ честенъ човѣкъ. За примѣръ ште приведемъ одного отъ прочути ти схоластици, Абеяра, който живѣлъ въ XII вѣкъ.

Той билъ синъ на единъ французский рицарь; нѣ, като обикналъ наука та, напусналъ звание то си, заловилъ се за философия та и богословия та, и отворилъ свое училиште. Въ прѣспирни ти съ други ти учени Абеяръ всякога излизалъ отгорѣ, съ сладкодумство то си, и затова за малко врѣме се прославилъ много. Между друго то Абеяръ прѣдавалъ уроци на Елоиза, внука на единъ голѣмецъ. Тая умна, хубава дѣвойка обикнала учитель тѣ си, напуснала домъ тѣ си и тайно се вѣнчали. Уйка ѝ много се ядосалъ отъ това нѣшто и люто отмѣстилъ на Абеяра: той заповѣдалъ на люде ти си да нападнатъ на него и да го вържатъ. Злочестий Абеяръ се покалугерилъ въ единъ парижкий монастирь. Така съшто и Елоиза станала калугерка. Ученици ти, привлѣчени отъ сладкодумство то на Абеяра, напуштали други ти учители, и на купове се съби-